ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 17.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ***ПЯТНИЦА,*** *28-го Февраля.* — **1847** — *Wilno.* ***PIĄTEK,*** *28-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Февраля.

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ воздаяніе отлично-усердной и ревностной службы, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Анны 2-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Полковники: состоящіе по Арміи: Помощникъ Окружнаго Генерала 4-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи *Броневскій 3-й*, и Командиръ Пермскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Нарбутъ*; того же ордена и степени безъ украшенія: Полковники: состоящіе по Арміи: Помощникъ Окружнаго Генерала 8-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи *Комаровъ*, и Командиръ Тверскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Бѣленченко*; Подполковники: состоящій по Арміи, Командиръ Рязанскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Лунинъ*, и Командиръ Смоленскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Бѣлановскій*; и ордена Св. Анны 3-й степени: Подполковники, состоящіе по Арміи: *Брожевановъ*, Командиръ Казанскаго Гарнизоннаго баталіона

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Lutego.

Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, w nagrodę gorliwéj i wzorowéj służby, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Anny 2-éj klassy Cesarską Koroną ozdobionego: Półkownicy: zostający w Armii: Pomocnik Okręgowego Jenerała 4 go Okręgu Oddzielnego Korpusu Straży Wewnętrznéj *Broniewski 3-ci*, i Dowódzca Permskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Narbutt*; tegoż Orderu i klassy bez ozdoby: Półkownicy: zostający w Armii: Pomocnik Okręgowego Jenerała 8-go Okręgu Oddzielnego Korpusu Straży Wewnętrznéj *Komarow*, i Dowódzca Twerskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Bielenczenko*; Podpółkownicy: zostający w Armii: Dowódzca Riazańskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Łunin*, i Dowódzca Smoleńskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Bielanowski*, i Orderu Św. Anny 3-éj klassy: Podpółkownicy: zostający w Armii: *Brożewanow*, Dowódzca Kazańskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Korejsza*, i Dowódzca Grodzieńskiego Wewnętrznego Batalionu Załogi *Sengbusch*; Majorowie: Permskiego We-

СМѢСЬ.

Первые опыты при содѣйствіи сѣрнаго эѳира въ Вильнѣ.

(Сообщено).

Публичные опыты, при содѣйствіи сѣрнаго эѳира, начались въ Вильнѣ въ еврейскомъ госпиталѣ. Изъ четырехъ операцій, произведенныхъ 23-го числа сего мѣсяца, въ присутствіи многочисленнаго собранія врачей, двѣ и преимущественно вторая и третья по очереди, оправдали вполнѣ наши ожиданія. Выдернутъ былъ зубъ безъ боли и открыта фистула на груди безъ всякаго страданія для больнаго, который неоднократно утверждалъ, что не чувствовалъ ни малѣйшей боли. Обѣ эти операціи произведены были въ продолженіе пяти минутъ, при помощи аппарата, служащаго для употребленія эѳира, въ ту минуту, когда щипаніе не производило на больнаго никакого впечатлѣнія. Эти опыты, подробное описаніе коихъ помѣщено будетъ въ періодическихъ медицинскихъ сочиненіяхъ, имѣли для насъ по крайней мѣрѣ то драгоцѣнное достоинство, что мы могли существенно убѣдиться въ томъ, что посредствомъ вдыханія пара сѣрнаго эѳира, можно на нѣсколько минутъ совершен-

ROZMAITOŚCI.

Pierwsze doświadczenia z eterem siarczanym w Wilnie.

(Artykuł nadesłany).

Publiczne doświadczenia nad eteryzacyą rozpoczęte zostały w Wilnie w Szpitalu Żydowskim. Z cztérech operacyi w dniu 23 b. m. w przytomności licznego zgromadzenia Lekarzy wykonanych, dwie, a mianowicie druga i trzecia z porządku, odpowiedziały zupełnie naszym oczekiwaniom. Wyrwano ząb bez bolu i otworzono nożem głęboką fistułę na piersiach, bez żadnéj przykrości dla operowanego, który kilkakrotnie zapewniał że nie czuł najmniejszego bolu. Obie te operacye wykonane zostały w pięć minut po zastosowaniu apparatu do eteryzacyi służącego, w chwili, kiedy powtórzone szczypanie nie robiło na chorym żadnego wrażenia. Doświadczenia te, których dokładne opisanie w pismach lekarskich właściwsze znajdzie miejsce, miały przynajmniéj dla nas tę nieocenioną wartość, żeśmy mogli przekonać się najoczewiściéj o prawdziwości samego faktu, że za pomocą wziewania pary eteru siarczanego można na minut kilka uczucie bolu całkiem usunąć. Niepowodzenia cząstkowe nie powstrzymują nas od dalszych usiłowań; wyznajemy

Корейша, и Командиръ Гродненскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Зенебушъ*; Маіоры: Пермскаго Внуренняго Гарнизоннаго баталіона *Колышкинъ*, и Смоленскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталіона *Свенторжецкій*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 6-го Февраля, по Гражданскому Вѣдомству, Всемилостивѣйше произведены, за выслугу лѣтъ: изъ Титулярныхъ Совѣтниковъ въ Коллежскіе Ассесоры: Виленскаго Уѣзднаго Комитета для надзора за продажею горячихъ напи-ковъ, Членъ *Костровицкій*, Попечители хлѣбныхъ Запасныхъ Магазиновъ въ Уѣздахъ: Виленскомъ *Юхневичъ* и Трокскомъ *Кудоровскій*, Исправляющій должность Смотрителя Виленскаго Дома для ума лишенныхъ *Мацянскій* и Старшій Непремѣнный Засѣдатель Трокскаго Земскаго Суда *Сафаревичъ*; — изъ Коллежскихъ Секретарей въ Титулярные Совѣтники: Непремѣнный Членъ Губернской Коммисіи Народнаго Продовольствія *Славинскій*, Столоначальникъ Виленскаго Губернскаго Правленія *Яловецкій*, состоящіе въ должности Земскихъ Исправниковъ, въ Уѣздахъ: Трокскомъ *Черневскій* и Ошмянскомъ *Ширма*, Засѣдатель Лидскаго Земскаго Суда *Якубовскій*, Попечитель хлѣбныхъ Запасныхъ Магазиновъ Виленскаго Уѣзда *Набоpовскій*, Уѣздныхъ Комитетовъ для надзора за продажею горячихъ напитковъ: Трокскаго, Членъ *Куцевичъ* и Вилейскаго Депутатъ *Боровскій*, и Исправляющій должность Смотрителя Виленскаго Воспитательнаго Дома *Станковичъ*;— изъ Губернскихъ въ Коллежскіе Секретари: Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Минскаго и Ковенскаго Генералъ-Губернатора Канцеляріи, Помощникъ Начальника Отдѣленія *Ильцевичъ*, Помощники Секретарей: *Околовъ*, *Ходоровичъ* и *Мрайскій*; Виленскаго Гражданскаго Губернатора, Чиновники особыхъ порученій *Станковичъ* и *Шведовъ*; Уѣздныхъ Комитетовъ для надзора за правильною продажею горячихъ напитковъ: Лидскаго, Членъ *Морачевскій* и Трокскаго Депутатъ *Жилинскій*; Попечители хлѣбныхъ Запасныхъ Магазиновъ въ Уѣздахъ: Виленскомъ *Ржевускій* и *Даукша*, Трокскомъ *Минейко*, и бывшій Попечитель въ Лидскомъ Уѣздѣ *Мокржецкій*; Виленскаго Губернскаго Попечительнаго о Тюрьмахъ Комитета, Секретарь *Левицкій*; Виленскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія, Столоначальникъ *Виржиковскій*, Помощникъ Контролера *Жолондзь*, и Письмоводитель и Бухгалтеръ Конторы Госпиталя Савичъ *Заіончковскій*; и Ошмянскаго Предводителя Дворянства Письмоводитель *Стравинскій*.

—

19-го сего Февраля прибылъ въ здѣшнюю столицу изъ Варшавы Генералъ-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Графъ *Паскевичъ Эриванскій*.

Ковно, 1 *Февраля*.

По всеподданнѣйшему докладу Генералъ-Адъютанта Графа *Орлова* донесенія Начальника Ковенской Губерніи о томъ, что въ городѣ Шавляхъ, 25 Октября 1846 года произошелъ пожаръ въ надворномъ строеніи дворянина *Александровича*, въ которомъ находились трое малолѣтныхъ дѣтей дворянина *Глазовскаго*, и

wnętrznego Batalionu Załogi *Kołyszkin*, i Smoleńskiego Wewnętrzne go Batalionu Załogi *Świętorzecki*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 6-go Lutego, w Wydziale Cywilnym, Najłaskawiéj mianowani, za wysługę lat: Radzcy Honorowi Kollegialnymi Assessorami: Członek Wileńskiego Powiatowego Komitetu dla dozoru nad przedażą gorących napojów *Kostrowicki*, Kuratorowie Zapaśnych Magazynów zboża, w Powiatach: Wileńskim *Juchniewicz*, i Trockim *Kudorowski*, Sprawujący obowiązek Dozorcy Wileńskiego Domu Waryatów *Maciański*, i Starszy Assesor Trockiego Sądu Ziemskiego *Safarewicz*; — Kollegialni Sekretarze Radzcami Honorowymi: Członek Gubernialnéj Komissyi zaopatrzenia w żywność ludności *Sławiński*, Naczelnik Stołu Wileńskiego Rządu Gubernialnego *Jałowiecki*, zostający w obowiązkach Ziemskich Sprawników, w Powiatach: Trockim *Czerniewski* i Oszmiańskim *Szyrma*, Assesor Lidzkiego Sądu Ziemskiego *Jakubowski*, Kurator Zapaśnych Magazynów zboża Wileńskiego Powiatu *Naborowski*, Powiatowego Komitetu dla dozoru nad przedażą gorących napojów: Trockiego, Członek *Kucewicz*, i Wilejskiego, Deputat *Borowski*. i Sprawujący obowiązek Dozorcy Wileńskiego Domu Podrzutków *Stankowicz*;— Gubernialni Kollegialnemi Sekretarzami: Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał-Gubernatora Kancellaryi, Pomocnik Naczelnika Oddziału *Ilcewicz*, Pomocnicy Sekretarzy: *Okołow*, *Chodorowicz* i *Mrajski*, Wileńskiego Cywilnego Gubernatora, Urzędnicy do szczególnych poleceń *Stankowicz* i *Szwedow*; Powiatowego Komitetu dla dozoru nad przedażą gorących napojów: Lidzkiego, Członek *Moraszewski*, i Trockiego, Deputat *Żyliński*; Kuratorowie Zapasnych Magazynów zboża, w Powiatach: Wileńskim *Rzewuski* i *Dauksza*, Trockim *Minejko*, i były Kurator w Lidzkim Powiecie *Mokrzecki*; Wileńskiego Gubernialnego Komitetu Opieki Więzień. Sekretarz *Lewicki*; Wileńskiego Urzędu Powszechnego Opatrzenia, Naczelnik Stołu *Wirzykowski*, Pomocnik Kontrolera *Żołądź* i Sekretarz i Buchhalter Bióra Szpitalu Sawicz *Zajączkowski*, oraz Sekretarz Oszmiańskiego Powiatowego Marszałka *Strawiński*.

—

Dnia 19-go ter. Lutego, przybył do tutejszéj stolicy, z Warszawy, Jenerał Feldmarszałek Xiąże Warszawski, Hrabia *Paskiewicz-Erywański*.

Kowno, 1 *lutego*.

W skutek najpoddanniejszego przedstawienia przez Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Orłowa* rapportu Naczelnika Kowieńskiéj Gubernii o tém, że w mieście Szawlach, 26 Października 1846 roku, zdarzył się pożar w budowli na podwórzu szlachcica *Alexandrowicz*, gdzie się znajdowało troje małoletnich dzieci szlachcica *Glazowskiego*, i że dzie-

---

но уничтожить чувство боли. Нѣкоторыя частныя неудачи не удержатъ насъ отъ дальнѣйшихъ усилій; но мы долж ы однако сказать, что употребленіе сего способа требуетъ нѣкоторой опытности, и въ случаѣ, если упоеніе будетъ, такъ сказать, вынужденнымъ, то оно можетъ быть весьма вредно для больнаго. Отъ чистоты эѳира, отъ соотвѣтственности аппарата употребляемаго при вдыханіи эѳира, весьма зависитъ, какъ мы убѣдились, скорый и совершенный успѣхъ. Но при семъ случаются еще и другія, не совершенно изслѣдованныя условія, какъ то: особенное расположеніе больныхъ, болѣе или менѣе значительная врожденная чувствительность, не одинаковое состояніе разныхъ частей тѣла при операціи, и т. п.; и потому все это убѣждаетъ, что только въ рукахъ опытнаго и предусмотрительнаго врача способъ сей можетъ возвыситься до того значенія, до котораго стараются его довести въ видахъ облегченія страждущаго человѣчества. Въ заключеніе мы долгомъ почитаемъ объявить, что при двухъ послѣднихъ операціяхъ мы употребляли для вдыханія эѳира новый аппаратъ, изобрѣтенный Г. Лаховичемъ.

Д. М. Казиміръ *Хоньскій*.

wszakże, że użycie tego środka wymaga pewnéj wprawy, i w razach kiedy upojenie jest niejako wymuszoném, może też bydź dla chorych nader szkodliwém. Od czystości eteru od stosowności apparatu do eteryzacyi użytego, szybki i zupełny skutek, jakośmy się przekonali, bardzo wiele zależy. Lecz zachodzą jeszcze inne niezupełnie zbadane warunki, jako to: indiwidualne chorych usposobienie, większa lub mniejsza drażliwość przyrodzona, niejednostajne zachowanie się różnych części ciała przy operacyi i t. p. co wszystko sprawnie, że tylko w ręku przezornego lekarza środek ten podnieść się może do tego znaczenia, do jakiego umysły zagrzane nadzieją ulżenia cierpiącym, doprowadzić go pragną. W końcu wymienić winienem, że przy dwóch ostatnich operacyach używaliśmy do eteryzacyi nowego apparatu wynalazku P. Lachowicza.

D M. *Kazimierz Choński*.

что девятилѣтній сынъ Александровича, Каликстъ, увидѣвъ огонь, бросился немедленно туда и спасъ дѣтей изъ пламени, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: опредѣлить Каликста *Александровича* въ кадеты безъ вакансіи, и внесть тысячу рублей серебромъ въ Сохранную Казну, на его имя, до вступленія въ службу.

więcioletni syn Alexandrowicza, Kalixt, postrzegłszy ogień, rzucił się tam niezwłócznie i uratował dzieci z pośród płomieni. Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: umieścić Kalixta *Alexandrowicza* w Korpusie Kadetów nie czekając wakansu, i wnieść tysiąc rubli srébrem do Kassy Zachowawczéj na jego imie aż do wejścia do służby.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 24 Февраля.

11-го числа с. м., скончался здѣсь, на 77-мъ году отъ роду, одинъ изъ самыхъ заслуженныхъ высшихъ государственныхъ сановниковъ, государственный тайный министръ фонъ Ладенбергъ.

— Извѣстно, что жандармъ Коморкѣвичъ, смертельно раненный Бабинскимъ, содѣйствовалъ къ задержанію его. Его Величество Король, по полученіи донесенія объ усердномъ исправленіи имъ долга службы, назначить изволилъ оставшейся послѣ него вдовѣ, пожизненный пенсіонъ по 5 талеровъ въ мѣсяцъ, и сверхъ того приказалъ помѣстить дѣтей его въ потсдамскій военно-сиротскій домъ, если будетъ нужно.

— Д-ръ И. Петрашевскій назначенъ при здѣшнемъ университетѣ Лекторомъ новѣйшихъ восточныхъ языковъ.

— Берлинскій профессоръ, докторъ Рунге, обращаетъ вниманіе врачей, производящихъ опыты надъ сѣрныхъ эѳиромъ при хирургическихъ и дантистическихъ операціяхъ, на слѣдующее обстоятельство: При разлитіи, въ камнатѣ обыкновенной величины, ½ фунта сѣрнаго эѳира, вся комната наполняется эѳирнымъ газомъ; если бы за тѣмъ вошелъ кто либо въ такую комнату съ зажженною свѣчею, тотчасъ отъ взрыва эѳира былъ бы убитъ онъ самъ и всѣ находящіеся въ оной.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 24 lutego.

Dnia 11 tego miesiąca, umarł tu w 77 roku życia, jeden z najzasłużeńszych wyższych urzędników, Tajny Minister Państwa P. von Ladenberg.

— Wiadomo, że żandarm Komorkiewicz, śmiertelnie przez Babińskiego zraniony, przyczynił się do ujęcia tegoż. Król dowiedziawszy się obecnie o jego wielkiéj gorliwości w pełnieniu służby, przeznaczył pozostałéj po nim wdowie dożywotnią pensyą, pięć talarów miesięcznie wynoszącą, tudzież polecił umieścić jego dzieci w wielkim domu sierot wojskowych w Poczdamie, jeżeli zajdzie tego potrzeba.

— Dr. J Pietraszewski mianowany został przy tutejszym Uniwersytecie Lektorem nowszych języków wschodnich.

— Dr Runge, Professor w Berlinie, zwraca uwagę lekarzy czyniących doświadczenia z eterem siarczanym, przy operacyach chirurgicznych i dentystycznych, na następującą okoliczność: rozlawszy, w pokoju zwyczajnéj wielkości, ½ funta eteru siarczanego, cały pokój napełnia się gazem eterowym; gdyby zatém kto do takiego pokoju wszedł ze świecą zapaloną, natychmiast od uderzenia eteru zabitymby został, jak również i osoby tam się znajdujące.

Франція.

Парижъ, 18 Февраля.

Въ сегодняшнемъ нумерѣ *Journal des Débats* пишутъ слѣдующее: „Мы получили извѣстіе изъ Лондона отъ 13 с. м., что гр. Сентъ-Олеръ приглашенъ былъ къ обѣденному столу Королевы, гдѣ находились также принцъ Альбертъ, герцогъ и герцогиня Кембриджскіе и лордъ Кларендонъ. Французскій посланникъ по выходѣ изъ дворца, отправился на вечеръ къ лорду Пальмерстону.“

— Въ томъ же журналѣ напечатана обширная статья, въ которой разсматриваютъ политику министровъ по внутреннимъ дѣламъ, утверждая, что большинство будетъ требовать преобразованій въ соотвѣтственное время, и сильно отразитъ всѣ мѣры истощенной оппозиціи по этому предмету.

— Сегодня прибылъ въ палату депутатовъ генералъ Ламорисьеръ, принялъ присягу и занялъ мѣсто. Министръ внутреннихъ дѣлъ, исправляющій должность министра торговли, по случаю болѣзни сего послѣдняго, представилъ нѣсколько проектовъ касательно фабрикъ. Послѣ него взошелъ на каѳедру министръ финансовъ и внесъ пять проектовъ, важнѣйшимъ изъ коихъ можетъ почесться проектъ о разрѣшеніи банка на выдачу 250 франковыхъ ассигнацій. Палата приняла это предложеніе съ удовольствіемъ. Наконецъ министръ народнаго просвѣщенія требовалъ чрезвычайнаго кредита въ 451,000 фр. на университеты и 150,000 на покупку различныхъ предметовъ для музеевъ.

— Министръ просвѣщенія представилъ въ палату перовъ проектъ медицинскаго училища, и предварилъ палату, что вскорѣ представитъ проектъ о среднихъ учебныхъ заведеніяхъ.

— Въ *Revue nouvelle* извѣщаютъ, что Гг. Тьеръ и Ламартинъ, бывшіе до сихъ поръ врагами, примирились. Это примиреніе, какъ говорятъ, есть дѣло г-на Шамболя, депутата и редактора газеты *le Siecle*. Г. Ламартинъ весьма недоволенъ послѣдними выборами и, по слухамъ, отозвался о новой палатѣ такъ: „Это законодательное собраніе—1810 года.“

— Въ *Union monarchique* сообщаютъ слѣдующую новость, за дѣйствительность коей не ручаются: „Лондонскій нашъ корреспондентъ сообщаетъ намъ, что продолжаютъ вести переговоры на счетъ бракосочетанія

Francya.

Paryż, 18 lutego.

Czytamy w dzisiejszym numerze *Journal des Débats*: Właśnie odebraliśmy wiadomość z Londynu, że d 13 b. m. Hr. St. Aulaire miał szczęście znajdować się na obiedzie u Królowéj, na którym byli także obecnymi Xiążę Albert, Xiążę i Xiężna Cambridge i Lord Clarendon. Poseł francuzki, wyszedłszy z pałacu, udał się na wieczór do Lorda Palmerstona."

— Tenże sam dziennik umieścił długi artykuł, w którym przebiega wewnętrzną politykę Ministrów, oświadcza, że większość domagać się będzie reform w stosownym czasie, ale silnie odeprze wszelkie w tym przedmiocie zabiegi omdlałéj oppozycyi.

— Dzisiaj przybył do Izby Deputowanych Jenerał Lamoricière, wykonał przysięgę i zajął miejsce. Minister spraw wewnętrznych, zastępując chorego Ministra handlu, złożył kilka projektów dotyczących fabryk; po nim zabrał głos Minister skarbu, i wniósł pięć projektów, z których jest najważniejszy, o upoważnienie banku do wydawania biletów 250 frankowych. Izba przyjęła ten wniosek z żywém zadowoleniem. Nakoniec Minister oświecenia publicznego żądał nadzwyczajnego kredytu w ilości 451,000 na zakłady uniwersyteckie i 150,000 na zakup różnych zbiorów dla fakultetów.

— Minister oświecenia złożył Izbie Parów projekt szkoły lekarskiéj; przytém uprzedził ją, że niebawem wniesie projekt o średnich zakładach naukowych.

— W *Révue nouvelle* donoszą, że PP. Thiers i Lamartine, którzy byli dotąd zawziętymi nieprzyjaciółmi, pojednali się z sobą. Pojednanie się to ma być, jak powiadają, dziełem P. Chambol, deputowanego i redaktora gazety *Le Siècle*. P. Lamartine bardzo jest nierad z ostatnich wyborów i, jak wieść biega, dał się słyszeć o nowéj Izbie w ten sposób: iż to jest zgromadzenie prawodawcze z roku 1810.

— W *Union Monarchique* czytamy następującą nowinę, za któréj rzeczywistość nie zaręczają: „Nasz korrespondent Londyński pisze, że negocyacye nie przestają się odbywać względem małżeństwa Hrabiego Montemolin

графа Монтемолина съ принцессою Маріею, дочерью герцога Кембриджскаго, дяди Королевы Викторіи. Принцесса Марія родилась 3-го Ноября 1833 года. Единственнымъ препятствіемъ, какое встрѣтилось по сему бракосочетанію, есть разность вѣроисповѣданій, но думаютъ, что принцесса перейдетъ въ католическую церковь.

— По словамъ газеты *le Toulonnais*, англійскіе купеческіе корабли постоянно выгружаютъ на испанскій берегъ большое количество оружія и военныхъ снарядовъ, и французское правительство сдѣлало бы очень хорошо, еслибы, для наблюденія надъ этими дѣйствіями, послало нѣсколько кораблей на испанскія воды.

— Г. Олозага получилъ позволеніе поселиться въ Парижѣ.

— Изъ Алжира получены извѣстія отъ 6 Февраля, а изъ Орана отъ 29 Января. Ген. Каваньякъ, извѣстясь, что Абд-эль-Кадеръ предполагалъ ограбить южныя племена, подвластныя Франціи, выступилъ противъ него съ своимъ отрядомъ и обратилъ его въ бѣгство. Между тѣмъ, обманувшись въ своихъ ожиданіяхъ, эмиръ бросился на Мороккскія племена Маясъ и ограбилъ ихъ. Поступокъ этотъ возстановилъ противъ него Марокцевъ и сдѣлалъ затруднительнымъ пребываніе его въ этомъ краѣ. Генералъ Каваньякъ возвратился въ Тлемзенъ и снова выступилъ по направленію къ Тафнѣ.

— Контръ-адмиралъ Кернель, который намѣревался поднять флагъ свой на линѣйномъ кораблѣ *Friedland*, снаряженномъ въ Брестѣ, заболѣлъ и умеръ въ Тулонѣ.

19 Февраля.

Вчера господствовало большое движеніе на биржѣ, цѣнность всѣхъ ассигнацій увеличилась; сегодня курсъ ихъ сдѣлался болѣе постояннымъ, ибо почитали благопріятнымъ то обстоятельство, что посланникъ нашъ находился въ частномъ собраніи, бывшемъ у лорда Пальмерстона. Изъ сего заключили, что оба кабинета вскорѣ примирятся. — Между тѣмъ снова усилились затрудненія вслѣдствіе новаго происшествія. Г. Гизо получилъ пригласительный билетъ на баллъ, который, 19 числа с. м., данъ будетъ лордомъ Норманби. Г. Гизо разсказывалъ объ этомъ всякому, съ изъявленіемъ своего удивленія. Объ этомъ узналъ и посланникъ. Старались открыть источникъ и убѣдились, что билетъ сей отправленъ былъ по ошибкѣ чиновникомъ, которому дана за это отставка, ибо его подозрѣвали въ злонамѣренности.

— Въ *Galignanis Messenger* пишутъ, по сему же предмету, слѣдующее: Желательно, чтобы нѣкоторые оппозиціонные журналы не возпламенями спора между Г. Гизо и лордомъ Норманби, посредствомъ повторенія жалкихъ слуховъ, которые часто носятся на биржѣ. И такъ, въ нѣкоторыхъ журналахъ сообщаютъ, что лордъ Норманби взялъ обратно свое приглашеніе, присланное было Г. Гизо, и что такимъ образомъ онъ возобновилъ происшествіе, случившееся уже прежде между англійскимъ адмираломъ и Г. Барбеде-Жуи. Мы можемъ съ достовѣрностію объявить съ нашей стороны, что слухъ этотъ неоснователенъ. Нѣтъ, кажется, сомнѣнія въ томъ, что пригласительный билетъ дѣйствительно былъ посланъ по ошибкѣ, о коей Г. Гизо узналъ, но полагаемъ, что вѣрно также и то, что сей послѣдній узналъ объ этомъ путемъ, постороннимъ, и что не произошло ничего такого, что могло бы оскорбить его. Какъ бы то ни было, при господствующемъ обоюдномъ несогласіи, французскій кабинетъ, по видимому, не доволенъ стороннимъ извиненіемъ лорда Норманби, какъ это можно заключить изъ сдѣланнаго послѣ того постановленія, что ни одинъ изъ министровъ не будетъ находиться на балѣ у англійскаго посланника. Впрочемъ посредникомъ, извѣстившимъ о случившейся ошибкѣ, былъ, будто бы графъ Валевскій.

— Все еще поговариваютъ о выходѣ Г. Гизо изъ кабинета; многіе полагаютъ, что Г. Дюшатель получитъ портфель министерства иностранныхъ дѣлъ, ибо онъ состоитъ въ хорошихъ отношеніяхъ съ дипломатическимъ корпусомъ. Г. Кюненъ Гриденъ намѣренъ оставить кабинетъ по случаю разстроеннаго здоровья. Въ *National* утверждаютъ, что и Г. Лакавъ-Лапланъ выйдетъ изъ министерства.

— Въ *Courrier Francais* утверждаютъ, что Бельгійскіе Король и Королева отправятся на дняхъ въ Англію.

— Слышно, что герцогъ Жуэнвильскій отправится вскорѣ въ Тулонъ, для осмотра приготовляющейся

z Xiężniczką Maryą, córką Xięcia Cambridge, stryja Królowéj Wiktoryi. Xiężniczka Marya urodziła się dnia 3 listopada 1833 roku. Jedyna przeszkoda, jaka zachodzi w tém połączeniu, jest różność religii, ale sądzą, że Xiężniczka przejdzie na łono kościoła katolickiego."

— Podług gazety *Le Toulonais*, angielskie statki kupieckie ciągle dostarczają na brzegi hiszpańskie wielką ilość broni i zapasów wojennych. Tenże dziennik twierdzi, iż rząd francuzki dobrzeby uczynił, gdyby dla zapobieżenia temu, posłał kilka okrętów na wody hiszpańskie.

— P. Olozaga otrzymał pozwolenie osiąść w Paryżu.

— Z Algieru mamy wiadomości, dochodzące do 6 go lutego, a z Oranu, do 29 go stycznia. Jenerał Cavaignac, dowiedziawszy się, że Abd-el-Kader przedsięwziął zrabować plemiona południowe, Francyi podległe, wyruszył z wojskiem swojém przeciw niemu i zmusił go do ucieczki. Tymczasem zawiedziony w swych rachubach, Emir rzucił się na plemię Marokkańskie Majas i zupełnie je złupił. Krok ten oburzył przeciw niemu Marokkańczyków i utrudził mu pobyt w tym kraju. Jenerał Cavaignac wrócił do Tlemsen i znowu udał się w kierunku Tafny.

— Kontr-Admirał Quernel, który miał zatknąć swoję flagę na okręcie liniowym *Friedland* uzbrojonym w Brest, zachorował w Tulonie, i tamże umarł.

Dnia 19 lutego.

Już wczoraj panował wielki ruch na giełdzie, wszystkie papiery poszły w górę; dziś kursa nabrały większéj stałości, uważano bowiem za pomyślny wypadek obecność Posła naszego w salonach Lorda Palmerston. Wnoszono ztąd, że oba gabinety nie są już dalekie od porozumienia się. Tymczasem znowu powiększyły się trudności przez nowy wypadek. P. Guizot otrzymał bilet zapraszający na bal, który Lord Normanby ma dać d 19 b. m. P. Guizot opowiadał to każdemu, wynurzając swe podziwienie. Doszło to do Posła. Starano się odkryć źródło, i przekonano się, że bilet ten posłany był przez niewinnego biuralistę. Margrabia upatrywał w tém złą wolę, i udzielił dymissyę biédnemu biuraliście.

— *Galignanis Messenger* w tymże przedmiocie pisze co następuje: Pożądaném jest, aby niektóre oppozycyjne dzienniki wstrzymały się od rozżarzania sporu między P. Guizot i Lordem Normanby, przez powtarzanie niedorzecznych wieści, jakie często obiegają na giełdzie. I tak czytamy w niektórych dziennikach, że Lord Normanby miał cofnąć zaprosiny przesłane P. Guizot, i że tym sposobem ponowił przypadek zaszły między Admirałem angielskim i P. Barbet de Jouy. Możemy z pewnością z naszéj oświadczyć strony, że ta wieść jest mylną. Zdaje się pewném, że bilet zapraszający rzeczywiście był posłany przez pomyłkę, o któréj P. Guizot się dowiedział, ale sądzimy, że również jest prawdą, iż P. Guizot dowiedział się o tém drogą pośrednią, uboczną, i że nie zaszła najmniejsza okoliczność mogąca go obrazić. Jakkolwiek bądź, przy panującéj wzajemnéj nieufności gabinet francuzki nie zdaje się poprzestawać na pośredniem uniewinieniu się Margr. Normanby, jak się to z przedsięwziętego postanowienia wykazuje, że żaden z Ministrów nie będzie się znajdował na balu u Posła angielskiego. Zresztą pośrednikiem, zawiadamiającym o zaszłéj pomyłce, miał być Hr. Walewski.

— Mówią ciągle jeszcze o wystąpieniu P. Guizot z gabitu. Wielu mniema, że P. Duchatel obejmie ministerstwo spraw zagranicznych, gdyż w dobrych zostaje stosunkach z Ciałem Dyplomatycznem. P. Cunin Gridaine ma z powodu słabości zdrowia opuścić gabinet. *National* twierdzi, że i P. Lacave-Laplague wystąpi z ministerstwa.

— *Courrier français* zapewnia, że Królestwa Belgijscy udadzą się w tych dniach do Anglii.

— Słychać, że Xiążę Joinville uda się wkrótce do Tulonu, dla obejrzenia przygotowującéj się tam eskadry,

тамъ эскадры, команду надъ которою получитъ съ наступленіемъ весны. Эта эскадра имѣетъ отправиться во французскія колоніи.

20 *Февраля.*

На вчерашнемъ балѣ у лорда Норманби не было ни министровъ, ни приверженцевъ ихъ въ палатахъ; замѣтили только графа Моле и Г. Тьера. Въ тотъ же вечеръ было у Г. Гизо многочисленное собраніе.

— Въ журналѣ *Epoque*, происшедшую перемѣну въ обращеніи англійскаго кабинета относительно Французскаго, приписываютъ новымъ происшествіямъ въ Португаліи. Донъ Мигуэль угрожаетъ престолу Донны Маріи и ея супруга, принца Кобургскаго; а Королева Викторія не хочетъ оставить безъ помощи сихъ близскихъ родственниковъ. Поэтому, въ случаѣ надобности, Испанія, съ согласія Англіи и Франціи, приметъ вооруженную интервенцію въ Португаліи, для поддержанія заключеннаго между сими державами союза.

— Гр. Валевскій, назначенный полномочнымъ министромъ, для устройства вмѣстѣ съ лордомъ Говденомъ дѣлъ республики Ла-Платы, отправится изъ Тулона 15-го Марта къ мѣсту своего назначенія.

— Инфантъ Донъ Генрихъ прибылъ 14-го с. м. изъ Барселоны въ Тулонъ.

— Слышно, что два знатныя лица рѣшились примирить лорда Норманби съ Г. Гизо, и что старанія ихъ не остались тщетными.

— Коммисія, учрежденная для разсмотрѣнія проекта постановленія объ усиленіи числа войскъ для внутренней службы, положила призвать къ оружію 47,000 чел.

— Въ *Courrier Français* пишутъ, что Парижскія укрѣпленія поспѣшно вооружаются. На бастіонахъ поставлены уже орудія подъ предлогомъ, что вскорѣ начнутъ ихъ пробовать.

— Рѣка Сена выступила изъ береговъ и покрыла водою низменныя окрестности около Парижа. Вода поднялась на 16 футовъ вышины; погреба ратуши и сосѣдственныхъ домовъ наполнены водою.

21 *Февраля.*

Дипломатическія новости все-таки неблагопріятны въ Парижѣ, и раздоры все еще продолжаются между лордомъ Норманби и Г. Гизо. Г. Дюшатель предпринялъ трудъ примирить министра съ посланникомъ. Кажется, что и вчера дѣлаемы были новыя усилія по сему предмету, но безуспѣшно Г. Гизо постоянно отказывается отъ исправленія своего объясненія, въ одной изъ палатъ, чего требуетъ лордъ Норманби.

— Министръ иностранныхъ дѣлъ дастъ, на будущей недѣлѣ, большой обѣдъ, на коемъ будутъ находиться члены дипломатическаго корпуса, за исключеніемъ лорда Норманби, который не получилъ приглашенія.

— Маркизъ Монталембергъ представилъ палатѣ перовъ прошеніе, подписанное 648 духовными лицами, относительно немедленнаго уничтоженія рабства во французскихъ колоніяхъ.

— Утверждаютъ, что законъ, утвержденный 28-го Января, относительно привоза зерноваго хлѣба, съ очисткою уменьшенною пошлиною, будетъ распространенъ и на Алжирію.

— Сегодня, по утру, разнесся слухъ, что правительство получило важныя депеши отъ Г. Брессона. Поговаривали, что испанскія войска получили повелѣніе перейти португальскія границы, чтобы помочь Королевѣ Доннѣ Маріи.

Англія

Лондонъ, 17 *Февраля.*

Важное предложеніе г-на Рикардо въ нижней палатѣ о разсмотрѣніи законовъ судоходства будетъ имѣть слѣдствіемъ новый парламентскій докладъ объ этомъ предметѣ, чрезвычайно занимательный даже и для земель континентальныхъ. Между тѣмъ, газета *the Times* полагаетъ, что этимъ ограничатся пока слѣдствія предложенія и что въ помянутыхъ законахъ не будетъ еще произведено никакихъ перемѣнъ. „Предложеніе реформы этихъ законовъ"— говоритъ она — „можетъ имѣть большое достоинство; но когда оно дѣлается послѣ столь длиннаго ряда преобразовательныхъ мѣръ, предложенныхъ нынѣ парламенту, ему не трудно произвесть опасное волненіе, конца котораго не въ состояніи никто предвидѣть. Если народу однажды придетъ въ голову, что всѣ государственныя учрежденія должны быть измѣнены, то является, съ одной сто-

której dowództwo obejmie na wiosnę. Ta eskadra udać się ma do osad francuzkich.

Dnia 20 *lutego.*

Na wczorajszym balu u Lorda Normanby nie znajdowali się ani Ministrowie, ani też ich stronnicy w obu Izbach; uważano atoli Hr. Molé i P. Thiers. Tegoż samego wieczora było liczne zgromadzenie u P. Guizot.

— *Epoque* przypisuje zaszłą zmianę w postępowaniu gabinetu angielskiego względem Francyi nowym wypadkom w Portugalii. Don Miguel zagraża tronowi Donny Maryi i jéj małżonka, Xięcia Koburgskiego, a Królowa Wiktorya tak blizkich krewnych nie chce zostawić bez pomocy. W razie zatém potrzeby, Hiszpania, za upoważnieniem Anglii i Francyi, wystąpi ze zbrojną interwencyą w Portugalii, w celu utrzymania poczwórnego przymierza.

— Hr. Walewski, mianowany Ministrem pełnomocnym, w celu załatwienia spólnie z Lordem Howden interessów Rzeczypospolitéj La Plata, wyjedzie z Tulonu 15-go marca, na miejsce swego przeznaczenia.

— Infant Don Henryk przybył 14 b. m. z Barcelony do Tulonu.

— Słychać, że dwie nader znakomite osoby zajęły się pojednaniem Lorda Normanby z P. Guizot, i że ich kroki nie były bezowocne.

— Komissya rozbierająca projekt do prawa o pomnożeniu wojska, przeznaczonego do służby wewnętrznéj, zaprojektowała powołanie do broni 47 000 ludzi.

— *Kuryer francuzki* donosi, że warownie Paryża szybko uzbrajają. Na wałach już ustawiono znaczną liczbę dział, pod pozorem, że niebawem odbywać się będą ich próby.

— Sekwana wezbrała na 16 stóp i błonia około Paryża leżące zalała. Piwnice ratusza i przyległych mu domów wodą są napełnione.

Dnia 21 *lutego.*

Nowiny dyplomatyczne nie wiele są pomyślniejsze w Paryżu, i niesnaski trwają ciągle między Lordem Normanby i P. Guizot. P. Duchatel zadał sobie wiele pracy, aby spowodować pojednanie między Ministrem i Posłem. Zdaje się, że i wczoraj nowe czyniono usiłowania, ale nadaremnie. P. Guizot wzbrania się uczynić w jednéj z Izb sprostowania, jak tego żąda Lord Normanby.

— Rozeszła się dziś rano pogłoska, że rząd otrzymał ważne depesze od P. Bresson. Mówiono, że wojsko hiszpańskie otrzymało rozkaz do przejścia granicy portugalskiéj, aby dać pomoc Królowéj Donnie Maryi.

— Minister spraw zagranicznych ma dać w przyszły tydzień wielki obiad, na którym znajdować się będą członkowie Ciała Dyplomatycznego. Margr. Normanby nie został zaproszony.

— Petycya podpisana przez 648 duchownych, względem bezzwłocznego zniesienia niewolnictwa w osadach francuzkich, złożona została przez Margr. Montalembert w Izbie Parów.

— Zapewniają, że prawo uchwalone w dniu 28 stycznia względem dowozu zboża za zmniejszoną opłatą, rozciągnięte zostanie i do Algieryi.

Anglia.

Londyn, 17 *lutego.*

Ważny wniosek P. Ricardo w Izbie Niższéj o przejrzeniu praw nawigacyjnych wywoła zapewne ciekawe sprawozdanie Parlamentu w tymże przedmiocie, które i dla państw stałego lądu ze wszech miar będzie interessującém i ważném. Dziennik *Times* mniema jednakże, że na tém się ograniczą tymczasowe następstwa tego wniosku, i że w rzeczonych prawach żadna nie zajdzie odmiana. Żądanie reformy tych praw, powiada tenże dziennik, może mieć wielką zasługę, ale kiedy to ma nastąpić zaraz po tak długim szeregu innych podobnych reform, wniesionych już obecnie na obrady parlamentu, tedy może łatwo wywołać niebezpieczne wzburzenie którego następstw nikt przewidzieć nie może. Jeśli raz tylko ludowi przyjdzie myśl do głowy, że wszystkie publiczne ustawy powinny być obalone, natenczas z jednéj strony zrodzi się niebezpieczna zuchwałość a z drugiéj niemniéj niebezpiecz-

роны, опасное стремленіе честолюбія, а съ другой не менѣе опасное малодушіе. Масса людей не можетъ сдѣлать никакого различія между нововведеніями, имѣющими на своей сторонѣ несомнѣнныя доказательства пользы, и другими, въ пользу которыхъ говоритъ только какое-нибудь отвлеченное правило. Такого недостатка различенія надобно опасаться. Пусть не поступаютъ съ народомъ, какъ съ тѣмъ баснословнымъ чудовищемъ, которому разъ въ годъ приносили жертву и ужасную прожорливость котораго раздражали голодомъ. Мы говоримъ это не противъ какой-либо благоразумной реформы или противъ пересмотра системы устарѣвшей, а только въ пользу зрѣлаго обсужденія.

— Въ *Times* отъ 13-го числа сообщаютъ письмо изъ Парижа, изъ котораго можно заключить, что отношенія между Сентъ-Джемскимъ и Тюльерійскимъ кабинетами становятся съ каждымъ днемъ все болѣе и болѣе непріязненными. Въ этомъ письмѣ опять толкуютъ объ отъѣздѣ лорда Норменби, объ опасеніяхъ, возбуждаемыхъ въ торговлѣ этимъ досаднымъ обстоятельствомъ, о пониженіи публичныхъ фондовъ и проч. Потомъ присовокупляютъ: „Лудовикъ-Филиппъ продолжаетъ поддерживать Г. Гизо, однако же Е. В., кажется, очень разстроенъ оборотомъ, который принимаютъ дѣла. Онъ видитъ съ глубокимъ сожалѣніемъ, что ошибся касательно впечатлѣнія, произведеннаго въ Англіи испанскими бракосочетаніями. Онъ надѣялся, что не обратятъ большаго вниманія на это легкое нарушеніе сердечнаго согласія, онъ полагалъ, что ему простятъ и все забудутъ; тогда, если бы были менѣе строги, онъ снова прибѣгнулъ бы къ своимъ любезностямъ и подаркамъ. Не менѣе досадно было ему узнать, что Прусскій посланникъ увѣрилъ Англійское правительство въ своемъ совершенномъ одобреніи политики и поведенія Британскаго кабинета въ вопросѣ объ испанскихъ бракосочетаніяхъ.“

— Письмо изъ Парижа отъ 11-го с. м., напечатанное въ *M. Chron cle*, подтверждаетъ извѣстіе, что Прускій дворъ присоединился къ оппозиціи, происшедшей со стороны Англіи противъ права наслѣдства герцога Монпансіерскаго на Испанскій престолъ, основываясь также на утрехтскомъ договорѣ. Въ письмѣ этомъ присовокупляютъ, что на канунѣ этого дня Прусскій министръ вручилъ посеку предмету ноту Г. Гизо.

— Напечатанное въ *Standard* письмо сообщаетъ, что Донъ Мигуэль изъ Остіи отплылъ въ Португалію.

— Третьяго дня, ночью, Г. Гиндъ замѣтилъ изъ Лондонской обсерваторіи новую комету въ окрестностяхъ Кефея.

18 *Февраля.*

На вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, окончены пренія по биллю лорда Бентинка на счетъ постройки въ Ирландіи желѣзныхъ дорогъ, и билль бо ьшинствомъ 332 голосовъ противъ 118 былъ отвергнутъ. Это засѣданіе возбудило особенную занимательность по причинѣ рѣчи Пиля, который при концѣ преній взошелъ на каѳедру, и безъ сомнѣнія, вмѣстѣ со своими приверженцами рѣшилъ участь сего билля. Г. Пиль объявилъ, что мнѣніе свое объ этомъ биллѣ не дѣлаетъ зависимымъ отъ послѣдствій, которыя лордъ Россель приписывалъ утвержденію онаго, но будетъ соображать его относительно внутренняго его достоинства. Этотъ билль требуетъ выдачи 16 милліоновъ ф. стерл., для доставленія работы ирландскимъ нищимъ. Но это не удобоисполнимо по слѣдующимъ причинамъ. Сперва мы обратимъ вниманіе на состояніе государства въ финансовомъ отношеніи, и предположимъ вопросъ, можетъ ли оно сдѣлать такую ссуду? Къ 5 Января 1847 года государственный доходъ въ минувшемъ году простирался до 53 милліоновъ ф. ст., остатокъ въ казнѣ состоитъ изъ 8 до 9 мил. ф. ст.; слѣдовательно при сравненіи доходовъ съ расходами минувшаго года, можно заключить, что финансы наши въ цвѣтущемъ состояніи. Но отяготивъ государственный кредитъ 16 милліонами ф. ст., слѣдуетъ обратить вниманіе не на минувшій, а на предстоящій годъ. При высокихъ цѣнахъ жизненныхъ припасовъ, стѣснительномъ положеніи части нашихъ мануфактурныхъ округовъ и при чрезвычайно высокихъ цѣнахъ хлопчатой бумаги, а равно при обстоятельствахъ, которыя со дня на день дѣлаются затруднительнѣе, по причинѣ дороговизны съѣстныхъ припасовъ во всей Европѣ и Америкѣ, — уменьшеніе государственныхъ доходовъ въ слѣдующемъ году неизбѣжно. Если, сверхъ сего, для Ирландіи отпущена будетъ сумма, по исчисленію лорда Росселя, отъ

na lękliwość. Massa ludzi nie umie upatrywać różnicy między nowościami mającemi za sobą niewątpliwe dowody pożytku, a innemi, za któremi oderwana tylko jakaś teorya przemawia, i tejto właśnie wady w rozróżnianiu najwięcéj lękać się należy. Nie mówimy tego, aby się opierać jakiejkolwiek rozsądnéj reformie, lub przeciwko przejrzeniu zestarzałego systematu, ale życzymy tylko, aby nie przedsiębrano żadnych zmian bez dojrzałego namysłu.

— W *Times* pod d. 13 lutego umieszczono list z Paryża, z którego można wnosić, że stosunki między gabinetem St. James i Tuilleryjskim z dnia na dzień stają się nieprzyjaźniejsze. W liście tym znowu mówią o odjeździe Lorda Normanby, o niebezpieczeństwach któremi ta okoliczność zagraża handlowi, o zniżeniu się publicznych papierów i t. d. Potém dodają: „Ludwik Filip ciągle obstaje za P. Guizot, jednakże, zdaje się, iż mocno jest skłopotany złym kierunkiem interessów. Widzi z głęboką boleścią że się omylił co do wrażenia sprawionego w Anglii przez hiszpańskie małżeństwa Spodziewał się że nie zwrócą tam szczególnéj uwagi na to lekkie naruszenie serdecznéj zgody; sądził że mu to przebaczą i o wszystkiém zapomną; i jeśliby rząd angielski pokazał się mniéj surowym, Ludwik Filip miał znowu udać się do swoich zwykłych grzeczności i podarków. Nie mniéj przykrą było dlań rzeczą, gdy się dowiedział, iż Poseł Prusski upewnił rząd angielski, że zupełnie pochwala politykę i postępowanie gabinetu Brytańskiego w sprawie o hiszpańskich małżeństwach.“

— Korrespondencya gazety *Morning-Chronicle*, datowana z Paryża 11 b m., potwierdza wiadomość, że dwór prusski przystąpił do oppozycyi zaszłéj ze strony Anglii przeciw sukcessyi Xięcia Montpensier do tronu hiszpańskiego, opierając się również na traktacie Utrechtskim. Korrespondent doda e, że dnia poprzedniego nota w tym przedmiocie doręczona została przez Ministra Prusskiego P. Guizot.

— Według korrespondencyi dziennika *Standard*, Don Miguel miał odpłynąć z Ostia udając się do Portugalii.

— Onegdaj w nocy, P. Hind odkrył z obserwatoryum Londyńskiego nową kometę w okolicy Cefeusza.

Dnia 18 *lutego*

Na onegdajszém posiedzenia Izby Niższéj, ukończone zostały rozprawy nad bilem Lorda Bentinck względem zakładania w Irlandyi kolei żelaznych, i bil większością głosów 332 przeciw 118 odrzucony został. Posiedzenie to szczególniejszy wzbudziło interess przez mowę P. Peel, który przy końcu rozpraw zabrał głos, i bez wątpienia ze swemi stronnikami rozstrzygnął los tego bilu. P. Peel oświadczył, że swego głosu o bilu nie czyni zawisłym od następstwa, jakie Lord Russell przywiązał do jego przyjęcia, ale roztrząsać go będzie co do jego wewnętrznéj wartości. Ten bil wymaga zaliczenia 16 milionów f szt. dla zatrudnienia ubogich w Irlandyi. Z następujących przyczyn nie jest to podobném Zwróćmy uwagę na finansowe położenie kraju, czy ono może zdobyć się na taką pożyczkę. Do 5 stycznia 1847 r. dochody publiczne w upłynionym roku wynosiły 53 miliony f szt., billans w skarbie wynosi 8 do 9 milionów f. szt.; porównywając przeto dochody i wydatki roku upłynionego finanse nasze są w kwitnącym stanie. Ale obciążywszy publiczny kredyt 16 mil. f. szt, trzeba zwrócić uwagę nie na upłyniony, lecz na rok przyszły. Przy wysokich cenach żywności, uciśnionym stanie części naszych powiatów fabrycznych i przy nadspodziewanie wysokich cenach bawełny, tudzież przy okolicznościach, które przez drożyznę żywności w całéj Europie i Ameryce jeszcze bardziej są utrudnione, zmniejszenie się dochodów publicznych w roku następnym jest nieuchronne. Jeżeli nadto wydatek dla Irlandyi według obliczenia Lorda Russell wynosić będzie 9 do 10 milionów, oczekiwać należy przynajmniéj 7 do 8 milionów deficit. Przytém szczególniejszą zwrócić należy uwagę na położenie targu pieniężnego, na którym trzy-procentowe papiery spadły z *al pari* na 91; gdyż według tego kierują się naturalnie warunki, pod któremi dostać można pieniędzy. Jeżeli położenie finansowe kraju nie zapowiada pomyślnych widoków dla następstw takiéj pożyczki, to tém mniéj jest ona stosow-

9 до 10 мил., то слѣдуетъ ожидать по крайней мѣрѣ 7 до 8 мил. недостатка. Притомъ надобно обратить особенное вниманіе на положеніе денежнаго курса; трехпроцентные ассигнаціи понизились цѣнностію до 91; между тѣмъ съ этимъ положеніемъ надобно соображать условія, на коихъ можно получить деньги. Если финансовое положеніе государства не предвѣщаетъ благопріятныхъ послѣдствій отъ такой ссуды, то она тѣмъ болѣе не соотвѣтственна по причинѣ иностранныхъ политическихъ отношеній. Вотъ обстоятельства, при коихъ лордъ Бентинкъ, требуетъ выдачи 16 милліоновъ ф. ст. на 4 года. — За симъ ораторъ соображалъ отдѣльныя статьи билля.

— На засѣданіи верхняго парламента прочитанъ былъ во второй разъ билль на счетъ дозволенія употреблять сахаръ на винокурняхъ и пивоварняхъ, а Ирландскій билль о вспомоществованіи бѣднымъ одобренъ коммитетомъ.

— На сегодняшнемъ засѣданіи нижняго парламента, билль Г. Фильдена объ ограниченіи работы дѣтей до 10 часами въ сутки, послѣ продолжительныхъ преній, большинствомъ 195 голосовъ противъ 87, допущенъ былъ къ вторичному чтенію, по отверженіи предложенія Г. Брейна относительно отсроченія преній.

— Въ Англіи происходили опыты надъ приготовленіемъ хлѣба изъ смѣси, состоящей изъ сѣна, исландскаго моха и муки.

Италія.

Римъ, 8 Февраля.

Папа издалъ постановленіе насчетъ представленія росписанія всѣхъ годичныхъ приходовъ и расходовъ духовныхъ орденовъ; Если доходъ превышаетъ расходы то весь излишекъ долженъ быть употребленъ на уплату государственныхъ долговъ и въ пользу общую; въ замѣнъ этого Папа объязывается пещись о всѣхъ чрезвычайныхъ потребностяхъ *conventi*.

— Реформы во всѣхъ отношеніяхъ, предпринимаемыя съ цѣлію способствовать благосостоянію государства, идутъ безостановочно впередъ. Въ послѣднее время, Его Святѣйшество призывалъ къ себѣ главныхъ землевладѣльцевъ Кампаньи и объявилъ имъ, что нужда, господствующая въ сѣверныхъ областяхъ, произведенная недостаткомъ полевыхъ плодовъ и проч., побудила его къ скорому выполненію намѣренія улучшить обработываніе полей на земляхъ, принадлежащихъ государству и церкви, чтобы, чрезъ то, отвратить на будущее время нужду и недостатки отъ своихъ подданныхъ. Поэтому, какъ онъ ожидаетъ, они послѣдуютъ всѣ его примѣру, предпринявъ то же самое и съ своими землями, обширными и плодородными но, къ сожалѣнію, лежащими большею частію невоздѣланными; въ противномъ же случаѣ, онъ, какъ глава государства, будетъ вынужденъ, для блага страны и гражданъ, принять эту заботу на самаго себя. Для ускоренія осушки понтійскихъ болотъ, продолжаемой съ усиленною дѣятельностію, Пій IX-й повелѣлъ немедленно засѣять тамошнія сырыя полосы рисомъ. Инженеры заняты уже нужными приготовительными работами.

— О внезапномъ отъѣздѣ Дона Мигуэля носятся разные слухи. Послѣдствія покажутъ въ какой мѣрѣ слухи эти основательны. Люди бывшіе съ нимъ въ близкихъ сношеніяхъ, утверждаютъ, что онъ много занимался политическою экономіею и наукою государственнаго управленія. Что касается до его характера, то слуги его утверждаютъ, что онъ весьма добръ, а ремесленники охотно для него работали, потому что онъ всегда хорошо платилъ имъ.

— Папская дворянская гвардія получила прусскіе каски и сравнена во всемъ съ линѣйными войсками.

— Г. Кобденъ прибылъ сюда изъ Генуи; но, кажется, не много найдетъ у насъ послѣдователей, потому что торговля у насъ совершенно упала.

— Папа узнавъ, что одна женщина, лишившись мужа, осталась въ крайней бѣдности, пришелъ утѣшить ее, въ рясѣ простаго священника, и оставилъ ей щедрую милостыню. Народъ однако узналъ Папу и осыпалъ его благословеніями.

Модена, 6 Февраля.

Третьяго дня совершенъ былъ здѣсь обрядъ бракосочетанія инфанта Іоанна, младшаго сына Донъ Карлоса, съ принцессою Маріею-Беатрисою, сестрою владѣтельнаго герцога. При этомъ обрядѣ присутствовалъ герцогъ Лукскій съ сыномъ.

---

ną z powodu zagranicznych politycznych stosunków. Takie to są okoliczności, przy których Lord Bentinck żąda zaliczenia 16 milionów f szt. na 4 lata. Następnie mówca roztrząsał pojedyńcze szczegóły bilu.

— Na posiedzeniu Izby Wyższéj odczytany został po raz drugi bil zezwolenia na używanie cukru w browarach i gorzelniach, a Irlandzki bil wsparcia ubogich Irlandzkich przeszedł przez komitet.

— Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Niższéj, bil P. Fielden organiczający roboty młodych ludzi do 10 godzin na dzień, po długich rozprawach większością głosów 195 przeciw 89 przypuszczony został do drugiego odczytania, po odrzuceniu wniosku P. Bright o odroczenie rozpraw.

— W Anglii przedsięwzięto doświadczenia w robieniu chleba z mieszaniny złożonéj z siana siekanego, mchu islandzkiego i mąki.

Włochy.

Rzym, 8 lutego.

Papież wydał postanowienie, według którego wszystkie zakony obowiązane będą przewyżki swych dochodów nad wydatki składać corocznie do skarbu, który użyje ich na spłacenie długów publicznych i na dobro ogółu, za co Papież przyrzeka mieć staranie o nadzwyczajnych każdego klasztoru potrzebach.

— Wszelkiego rodzaju reformy, mające wpływ na powiększenie dobra kraju, nieprzerwanym postępują biegiem. Jego Świętobliwość Ojciec św. wezwał do siebie ostniemi czasy wielkich właścicieli gruntów z Campagna i oświadczył im, że nędza w północnych krajach, sprowadzona przez brak płonów polnych, spowodowała go do szybkiego wykonania zamiaru, co do najstosowniejszego uprawiania gruntów własnością rządu i kościoła będących, i zapobieżenia tym sposobem na przyszłość nędzy i niedostatkowi jego poddanych. Spodziewa się więc po nich, że wszyscy za jego pójdą przykładem, i że z swemi obszernemi, żyznemi, ale niestety po większéj części pustemi i odłogiem leżącemi posiadłościami toż samo przedsięwezmą; w przeciwnym bowiem razie byłby zmuszony jako Monarcha na korzyść kraju i obywateli sam to uskutecznić. Oprócz tego, że roboty około osuszenia bagien Pontyńskich daleko teraz gorliwiéj się odbywają, niż dawniéj, zalecił Pius IX, aby mokre odłogi uprawiano natychmiast ryżem. Inżenierowie już się zajmują potrzebnemi przygotowaniami.

— O nagłym wyjeździe Don Miguela krążą różne pogłoski, które przyszłość rozwiąże. Osoby, które w bliższych zostawały z nim stosunkach, utrzymują, że się poświęcił nauce ekonomii politycznéj i zarządu państwem. Co się zaś tyczy jego charakteru, wszyscy jego służący utrzymują, że jest nader łagodnym, a rzemieślnicy chętnie wykonywali dlań roboty, bo im regularnie płacił.

— Papiezka gwardya szlachecka dostała hełmy Pruskie i postawioną została na stopie wojsk liniowych.

— Z Genui zjechał tu P. Cobden, ale, jak się zdaje, niewiele zyska zwolenników, bo handel u nas leży odłogiem.

— Ojciec św., dowiedziawszy się, że pewna kobiéta, która utraciła męża, zostaje w największéj nędzy, przybył w sutannie kapłana pocieszyć ją, i zostawił jéj hojną jałmużnę; lud jednakże poznał go i obsypał błogosławieństwami.

Modena, 6 lutego.

Zawczoraj odbył się tu obrzęd ślubu Infanta Jean, drugiego syna Don Karlosa, z Xiężniczką Maryą Beatryx, siostrą panującego Xięcia. Na téj uroczystośc i znajdował się Xiążę Lukieski z synem.

Испанія.

Мадритъ, 8 *Февраля*.

Проектъ бракосочетанія Инфанта Генриха внезапно перемѣненъ особеннымъ образомъ. Отецъ его, Королева и Король позволили ему вступить въ бракъ съ сестрою графа Кастелля, бывшею фрейлиною его матери. Королева Христина не хотѣла мѣшаться въ это дѣло, потому что, какъ изъяснилась, сама заключила бракъ несоотвѣтственно своему сану. Третьяго дня, они обручились, подписавъ при свидѣтеляхъ брачный договоръ; но вчера прибылъ изъ Мадрита генералъ-капитанъ Пезуела и привезъ инфанту письмо Королевы, коимъ повелѣвается ему тотчасъ выѣхать въ Барцелону. Въ ту минуту, когда инфантъ собирался отправиться въ путь, пріѣхалъ графъ Кастелля и въ присутствіи генерала Пезуела требовалъ, дабы инфантъ, предъ отъѣздомъ, обвѣнчался съ его сестрою, но генералъ приказалъ тотчасъ его арестовать, а инфанта, въ сопровожденіи командира коннаго полка Королевы Христины, отвезли въ Барнелонскую крѣпость. Говорятъ, что министры представили Королевѣ о необходимости разстроить предположенный бракъ, и испросили повелѣнія объ удаленіи инфанта. Мѣра сія тѣмъ удивительнѣе, что послѣ завра, во дворцѣ Королевы, будетъ происходить бракосочетаніе 23-лѣтней сестры инфанта съ 17-лѣтнимъ сыномъ графа Альтамира.

— На засѣданіи конгресса, происходившемъ третьяго дня, президентъ министровъ объявилъ, что испанское правительство велѣло увѣдомитъ пребывающаго въ Лондонѣ дипломатическаго агента южно-американскихъ республикъ, что оно недозволитъ, чтобы въ испанскихъ владѣніяхъ генералъ Флоресъ производилъ свои вооруженія противъ экваторской республики, или чтобы какое нибудь другое вооруженіе было предпринимаемо противъ независимости этихъ земель. Кажется, что правительство воспретило также пребываніе въ Испаніи генералу Флоресу, который хотѣлъ прибыть сюда изъ Лондона.

— Англійскій посланникъ давалъ третьяго дня большой обѣдъ, на которомъ находились всѣ начальники прогрессисткой партіи, именно Гг. Мендизабаль,Описъ, Санчо, Фереръ, Карси и Серрано.

10 *Февраля*.

Въ здѣшнихъ журналахъ обнародованъ сегодня брачный контрактъ между инфантомъ Дономъ Генрихомъ, съ Донною Еленою де Кастелла и Шелли Фердинандесъ де Кордова, дочерью покойнаго графа Кастелья. Свидѣтелями новообрученыхъ были: маркизъ Замбрано, бывшій военный министръ въ царствованіе Фердинанда VII, тесть молодаго графа Кастелья, генералъ-лейтенантъ де ла Гера, генералъ-маіоръ Муньосъ де Вака, каммергеръ инфанта Дона Франциско де Паула, и маркизъ Мирасоль. Обрядъ бракосочетанія имѣлъ сеершиться 13 с. м. Контрактъ этотъ подписанъ инфантомъ Дономъ Франциском де Паула, инфантомъ Дономъ Генрихомъ и Донною Еленою де Кастелья. Въ оффиціальной газетѣ пишутъ, что контрактъ этотъ не дѣйствителенъ, потому что Королева его не подписала.

— Журналы всѣхъ партій одобряютъ, что правительство предупредило бракосочетаніе Инфанта Генриха. Теперь страшивается, заслужилъ ли Инфантъ наказаніе, такъ какъ насильнос его удаленіе отсюда слѣдуетъ считать наказаніемъ, хотя министры и показываютъ видъ, будто бы дали ему предписаніе, имѣющее въ виду обогащеніе его морскими владѣніями. Впрочемъ Инфатъ владѣлъ примѣръ такихъ бракосочетаній въ своемъ семействѣ, и сверхъ сего Король и Королева изъявили согласіе на сей бракъ.— Такъ какъ удаленіе Инфаита Генриха было результатомъ усерднѣйшихъ стараній Королевы Христины и прежнихъ министровъ, то нѣкоторые полагаютъ, что теперь нарочно ввели его въ засаду, чтобъ достичь этой цѣли. Неожиданный выѣздъ Королевы Христины въ Таранкону былъ въ связи съ этимъ происшествіемъ.

— Гр. Кастелля освобожденъ тотчасъ по отъѣздѣ инфанта; его не льзя ни въ чемъ упрекнуть по этому дѣлу, потому что инфантъ Донъ Францискъ самъ просилъ у него руки сестры его для своего сына.

Hiszpania.

Madryt, 8 *lutego*.

Plan małżeństwa Infanta Henryka został nagle szczególnym sposobem zniweczony. Infant ojciec jego, Królowa i Król udzielili mu pozwolenie na zawarcie związków małżeńskich z siostrą Hr. Castella, byłą damą dworu Infantki jego matki. Królowa Krystyna nie chciała mięszać się do tego, z powodu, jak się wyraziła, że sama zawarła śluby niestosowne do swego stanu. Onegdaj rano, narzeczeni dali sobie słowo i tegoż dnia spisano przy świadkach kontrakt ślubny. Tymczasem wczoraj przybył do Infanta Jenerał Pezuela, Kapitan Jeneralny Madrytu, i wręczył mu pismo Królowéj, rozkazując mu wyjechać natychmiast do Barcelony. Podczas gdy Infant czynił przygotowania do drogi, przybył do niego Hr Castella i w obec Jenerała Pezuela nalegał na Xięcia, aby przed odjazdem zaślubił jego siostrę. Ale Jeneralny Kapitan będąc już zapewne na to przyygotowanym, kazał go natychmiast aresztować, a Infanta, pod strażą dowódzcy półku jazdy Królowéj Krystyny, odwieść do cytadelli Barcelońskiéj. Mówią, że Ministrowie przedstawili Królowéj konieczność zerwania tego małżeństwa, i wyjednali rozkaz wywiezienia Infanta; krok ten tém większe sprawia podziwienie, że właśnie po-jutrze, w pałacu Królowéj, odbywać się będzie ślub 23-letniéj siostry Infanta, z synem Hr. Altamira, 17 lat mającym.

— Na onegdajszém posiedzeniu Kongressu oświadczył Prezes Ministrów, że rząd hiszpański kazał zawiadomić rezydującego w Londynie dyplomatycznego ajenta Rzeczypospolitych południowo amerykańskich, iż nie zezwoli na to, aby na ziemi hiszpańskiéj Jenerał Flores uskuteczniał uzbrojenia swoje przeciw Rzeczypospolitéj Równikowéj, lub żeby jakie bądź inne uzbrojenia przedsiębrano przeciwko niepodległości owych krajów. Zdaje się także, iż rząd wzbronił wstępu do Hiszpanii Jenerałowi Flores, który tu chciał z Londynu powrócić.

— Poseł angielski dawał onegdaj świetny obiad, na którym znajdowali się wszyscy naczelnicy stronnictwa progressyjnego, jako to: PP. Mendizabal, Onis, Sancho, Ferrer, Carsi, Serrano.

Dnia 10 *lutego*.

Tutejsze dzienniki ogłosiły dzisiaj kontrakt małżeński, zawarty między Infantem Don Henrykiem, za zezwoleniem ojca, z Donną Eleną de Castella y Schelly Fernandez de Cordova, córką zmarłego Castella. Swiadkami narzeczonych byli: Margr. Zambrano, były Minister wojny za panowania Ferdynanda VII, teść młodego Hr. Castella, Jenerał-Porucznik de la Hera Jenerał-Major Muńoz de Vaca, szambelan Infanta Don Francisco de Paula i Margr Mirasol. Ślub miał się odbyć 12-go b m. Kontrakt rzeczony podpisany został przez Infanta Don Francisco de Paula, Infanta Don Henryka i Donnę Elenę de Castella. Gazeta rządowa uważa ten kontrakt za nieważny, bo go nie podpisała Królowa.

— Dzienniki wszystkich stronnictw pochwalają, że rząd pośpiesył zapobiedz ożenieniu się Infanta Henryka. Inne pytanie, czy Infant jest kary godnym, bo przecież gwałtowne jego ztąd oddalenie za karę uważać należy, jakkolwiek Ministrowie udają, że mu dali polecenie mające na celu wzbogacenie jego żeglarskich wiadomości. Zresztą Infant ten miał przed sobą przykład podobnych związków małżeńskich w rodzinie swéjéj, a nadto i Król i Królowa zezwolili byli bez żadnego wahania się, na to młżeństwo.— Ponieważ oddalenie Infanta Henryka było celem najgorliwszych usiłowań Królowéj Krystyny i poprzednich Ministrów, niektórzy więc sądzą, że umyślnie zastawiono na niego zasadzkę, dla osiągnienia tego celu. Spieszny wyjazd Królowéj Krystyny do Tarancon miał mieć z tym wypadkiem związek.

— Hr. Castella wypuszczony został na wolność zaraz po odjeździe Infanta; w sprawie téj nic mu zarzucać nie można, bo sam Infant Don Francisco prosił go o rękę siostry dla swego syna.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 28-го Февраля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.